

İlham Əliyevin proqnozları doğrulur

Bu gün Azərbaycanda həyata keçirilən global layihələrdə çalışanların əksəriyyəti yerli vətəndaşlardır

Hələ 1999-cu ildə, SOCAR-ın birinci vitse-prezidenti vəzifəsində işlədiyi zaman Prezident İlham Əliyev böyük uzaqgörənliklə demişdi ki, vaxt gələcək, neft-qaz layihələrində çalışanların 90 faizi yerli sakinlər və yalnız 10 faizi xarici vətəndaşlar olacaq. İndi biz artıq bu mərhələyə gəlib çatmışıq.

O vaxt buna inanmayanlar, şübhə ilə yanaşanlar da vardı. Amma zaman öz sözünü dedi. Prezidentimizin 25 il əvvəl söylədiyi fikir bu gün tam gerçəkləşib. Belə ki, indi Azərbaycanda möhtəşəm neft-qaz layihələrinin həyata keçirildiyi obyektlərdə, eləcə də tərəfdaş şirkətlərin Bakıdakı ofislərində çalışanların əksəriyyəti yerli sakinlərdir. Bu layihələrin ilk mərhələlərində işçilərin cəmi 10 faizi ölkəmizin vətəndaşları, qalan 90 faizi isə əcnəbilər idi. İllər keçdikcə nisbət dəyişdi və hazırda biz başqa bir reallığın şahidiyik.

Deyənləri Azərbaycanda ən böyük neft, qaz və ixrac layihələrinin əməliyyatçısı olan bp şirkətinin təmsalında daha aydın görmək mümkündür. 2023-cü ilin sonuna olan məlumata görə, şirkətdə çalışan Azərbaycan vətəndaşlarının sayı 2353 nəfər olub (buraya müddətli müqavilə əsasında işləyənlər də daxildir).

2018-ci ilin ortalarından bp-nin ixtisaslı işçilərinin 90 faizini milli kadrlar təşkil edir. İxtisası olmayan işçilərin isə hamısı yerli vətəndaşlardan ibarətdir.

Şirkətin operator olduğu layihələr çərçivəsində gedən müxtəlif təyinatlı işlərdə də mənzərə eynidir. Ötən illər ərzində "Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) yataqlar blokunun tammiqyaslı işlənməsinin və Səngəçal terminalının genişləndirilməsinin müxtəlif mərhələlərində, Heydər Əliyev

adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəmərinin çəkilməsində, "Şahdəniz"dən hasilatın əldə olunmasında və qazın nəql infrastrukturunun yaradılmasında yerli işçi qüvvəsindən geniş istifadə olunub. Həm də işçilər ən çox tikintinin və əməliyyatların gətirdiyi ərazilərdə yaşayan əhali arasından seçilib.

Təxminən 10-11 il əvvəl "Şahdəniz-2"-nin işlənməsinə qərar verildi, bir qədər sonra Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin (CQBK) genişləndirilməsinə başlandı, "Xankəndi" sualtı tikinti gəmisi istifadəyə verildi. Bütün bu layihələr həyata keçirilərkən yerli işçilərin sayı artıq 80 faizə çatmışdı. Ümumilikdə "Şahdəniz-2" və

CQBK-nın genişləndirilməsi üzrə tikintinin ən qızgın vaxtlarında ölkəmizdə 24 min nəfərdən çox insan bütün əsas müqavilələr üzrə işlərə cəlb olunmuşdu. Bu da yüzlərlə yerli sakinin öz məşğulluq problemini həll etməsi demək idi.

İndi isə son layihələrə nəzər salaq. Məlum olduğu kimi, 2017-ci ilin sentyabrında AÇG üzrə Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişinin 2050-ci ilin əvvəlinə qədər uzadılması barədə imzalanmış müqavilə çərçivəsində xeyli inşaat işi görülüb. O cümlədən "Azəri Mərkəzi Şərqi" (ACE) platforması tikilib.

Platformanın üst modulları Bakının Bayıl ərazisində yerləşən tikinti

quraşdırma sahəsində "Azfen" şirkəti tərəfindən yerli infrastruktur və resurslardan istifadə olunmaqla inşa edilib. Layihənin pik dövründə üst modulların tikintisi işlərinə 4400 nəfərədək işçi cəlb edilib və onların 90 faizindən çoxu Azərbaycan vətəndaşları olub.

"Azəri Mərkəzi Şərqi"-nin dayaq bloku isə Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodunda tikilib. "BOS Shelf" şirkətinin inşa etdiyi blok yerli tikinti infrastrukturundan və obyektlərindən istifadə olunmaqla tam şəkildə ölkə daxilində quraşdırılıb. Subpodratçılar və ixtisaslaşmış təchizatçılar da daxil olmaqla tikinti işlərinə 2000-dən çox insan cəlb edi-

lib və onların əksəriyyəti Azərbaycan vətəndaşı olub.

Xatırladaq ki, ACE platforması artıq dənizdədir və yaxın zamanda qurğudan ilk hasilatın əldə olunacağı gözlənilir.

Bu ilin ikinci yarısında təməli qoyulacaq "Şəfəq" Günəş-Elektik Stansiyasında da işləri bp şirkəti aparacaq. Ölkəmizin "yaşıl enerji" hədəflərinə doğru mühüm bir addım olan bu stansiya işğaldan azad edilmiş ərazilərdə - Cəbrayıl rayonunda tikiləcək. bp-nin məlumatına görə, burada işçi qüvvəsinin Azərbaycan və xarici ölkə vətəndaşlarından ibarət olacağı və hər iki qrupdan tikinti, istismar və istismardan çıxarma mərhələlərində istifadə ediləcəyi gözlənilir. 6-8 ay ərzində tikinti heyətinin 300 nəfərdən ibarət olacağı, pik dövründə isə 700 nəfərə çatacağı nəzərdə tutulur. Əməliyyat zamanı işçi qüvvəsinə olan dəqiq tələblər stansiyanın istismara verilməsindən əvvəl müəyyənləşdiriləcək. Yekun texnologiya seçimindən və işçilərin bacarıq imkanlarından asılı olaraq, yerli əhali arasından cəlb edilən tikinti işçilərinin sayını maksimuma çatdırmaq qarşıya məqsəd qoyulub.

İşçilərin öz vəzifələrini yerinə yetirəcəklərinə əmin olmaq, onların bilik və qabiliyyətlərini artırmaq üçün layihə müddətində müxtəlif səviyyələrdə təlimlər keçiriləcək.

Ümumiyyətlə, bp öz təlim və inkişaf proqramlarını daha da optimallaşdırmaq, yüksək səviyyəli kadrlar üzrə yerli bazarı daha da yaxşılaşdırmaq məqsədilə dövlət və özəl sektorun təşəbbüslərində yaxından iştirak etmək söylərini davam etdirəcək.

Bu, şirkətin 2023-cü ilin yekunları barədə mətbuata açıqlamasında da bəyan edilib.

*Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"*